

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ВАРНА
ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДЕН ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „ФИНАНСИ“

УТВЪРЖДАВАМ:

Ректор:

(Проф. д-р Пл. Илиев)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „ФИНАНСИ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО“

ЗА СПЕЦ: „Счетоводство и одит“; ОКС „бакалавър“ – дистанционно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 3; СЕМЕСТЪР: 5

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 240 ч.; в т.ч. аудиторна 12 ч.

КРЕДИТИ: 8

РАБОТЕН ЕЗИК: български

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	12
В т.ч.:	
• ЛЕКЦИИ	6
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	6
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	228
В т.ч.:	
• ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ КОНСУЛТАЦИИ	6
• САМОПОДГОТОВКА	222

Изготвили програмата:

1. ....
(доц. д-р Д. Рафаилов)

2. ....
(доц. д-р Ем. Спасова)

Ръководител катедра: .....
„Финанси“ (проф. д-р Ст. Вачков)

I. АНОТАЦИЯ

Цел на дисциплината: Целта на дисциплината е да осигури на студентите базови знания и умения, необходими при управлението на финансите на фирмите. Компаниите са основни икономически единици и ефективното управление на финансовите им ресурси е от съществено значение както за благосъстоянието на собствениците, така и на цялото общество. От тази гледна точка за студентите е необходимо да познават принципите на финансите на предприятията.

Предварителни изисквания: За да изучават дисциплината е необходимо студентите да притежават знания и умения относно основните принципи на финансите (изучавани по „Въведение във финансите“).

Изграждане на знание и разбиране: В резултат на обучението по дисциплината студентите придобиват знания за:

- принципите на финансовото управление на съвременните фирми;
- основните аспекти на финансовото планиране;
- възможните източници на финансиране, както и техните предимства, недостатъци и цена;
- принципите и методите за оптимизиране на общия размер на оборотния капитал и неговите компоненти.

Приложение на знанията и уменията: Приложението на получените знания и умения се изразява във способността на студентите да:

- дефинират адекватна стратегическа финансова цел;
- изготвят основни финансови планове;
- избират подходящите форми и източници за набиране на финансови ресурси;
- определят оптималните решения при управлението на оборотния капитал.

Получените знания и умения имат практическо приложение в работата на специалистите от финансовите отдели на компаниите, финансовите анализатори в банки и други финансови институции, финансовите консултанти.

Способност за разширяване на знанията и формиране на нови умения: Обучението по дисциплината е основа за придобиване на допълнителни знания и умения за стратегически корпоративни финансови решения засягащи дългосрочните инвестиции, капиталовата структура и дивидентната политика, оценяването и реструктурирането на компаниите.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ
Тема 1: Система за финансово управление на фирмата.	
1.1	Обща характеристика на финансовия мениджмънт.
1.2	Цели на финансовото управление.
1.3	Финансово управление и устойчиво развитие.
Тема 2: Финансово планиране.	
2.1	За системата на финансовото планиране.
2.2	Годишно и оперативно финансово планиране.
2.3	Техники за финансово планиране.

Тема 3: Финансиране на фирмите.	
3.1	Същност на капитала на фирмата.
3.2	Видове източници за финансиране – класификации, предимства и недостатъци.
3.3	Финансиране със собствен капитал.
Тема 4: Банкови заеми.	
4.1	Банковото кредитиране като форма на финансиране.
4.2	Основни видове кредити за бизнеса.
Тема 5: Облигационни заеми и групово кредитиране.	
5.1	Особености на финансирането с облигации.
5.2	Основни характеристики на корпоративните облигации.
5.3	Групово кредитиране.
Тема 6: Лизинг.	
6.1	Лизингът като специфична форма на финансиране.
6.2	Мотиви за ползването на лизинг.
6.3	Избор между лизинг и покупка на актив.
Тема 7: Хибридни и опционни инструменти.	
7.1	Привилегировани акции.
7.2	Варанти.
7.3	Конвертируеми облигации.
Тема 8: Цена на капитала.	
8.1	Същност на цената на капитала.
8.2	Цена на заемния капитал.
8.3	Цена на собствения капитал.
8.4	Цена на финансирането с хибридни инструменти и амортизации.
8.5	Среднопретеглена цена на капитала.
8.6	Цена на капитала и инвестиционни решения.
Тема 9: Оборотен капитал и краткосрочно финансиране.	
9.1	Характеристика на оборотния капитал.
9.2	Краткосрочно финансиране на корпорацията.
Тема 10: Управление на компонентите на оборотния капитал.	
10.1	Управление на материалните запаси.
10.2	Управление на вземанията.
10.3	Управление на паричната наличност.

III. МЕТОДИ НА ПОДГОТОВКА И ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБУЧЕНИЕ¹

Учебни ресурси: за подготовката по дисциплината студентите могат да ползват следните учебни ресурси: мултимедийни презентации на PowerPoint относно основните теми от програмата; файлове с лекционни бележки, файлове на Excel за решаване на практически задачи и казуси.

Учебни дейности: уроци по отделни теми, разписание и обратна връзка със студентите чрез форум и чат.

¹ Методите за подготовка и провеждане на обучение се представят в съответствие с утвърдената Инструкция за разработване на учебна програма за дисциплина в дистанционна форма на обучение на Икономически университет – Варна.

IV. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Задание	1	50
1.2.	Електронен тест	1	88
Общо за семестриален контрол:		2	138
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит (присъствен тест)	1	90
Общо за сесиен контрол:		1	90
Общо за всички форми на контрол:		3	228

V. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Електронни учебни материали по дисциплината „Финанси на предприятието“, качени в платформата за дистанционно обучение на ИУ – Варна.

ДОПЪЛНИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Александрова, М., Ем. Калчев. Финанси на предприятието. София: НБУ, 2013.
2. Вачков, Ст. и др. Решения в корпоративните финанси. 2-ро изд., Варна: Е-Литера Софт, 2016.
3. Вачков, Ст., Д. Рафаилов и др. Финансовата наука в ИУ-Варна - борба с превратностите на времето. Варна: Наука и икономика, 2016, с. 163-174.
4. Конарев, А., Сн. Стоянова, Финанси и финансов мениджмънт на фирмата. 3-то изд., Пловдив, Жанет 45, 2015.
5. Панчева, Ал. Корпоративен контролинг. Варна: ИК Стено, 2014.
6. Петров, Г. Корпоративни финанси. 4-то изд. София: Тракия-М, 2012.
7. Рафаилов, Д. и др. Финансови формули и таблици. 4-то изд., Варна: ИК „Р.И.С.“, 2015.
8. Brealey, R., S. Myers, F. Allen. Principles of Corporate Finance. 11 ed., McGraw-Hill/Irwin, 2014.
9. Brigham, E., J. Houston. Fundamentals of Financial Management. 14 ed., Cengage Learning, 2016.
10. Ross, S., R. Westerfield, B. Jordan. Fundamentals of Corporate Finance. 11 ed., McGraw-Hill/Irwin, 2016.